

גליון מ"ה תשע"ג

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

ורקב עצמות קנאה

מסופר בתלמוד: מעשה בפועלים שהיו חופרים בשדה של רב נחמן, הגיעו לחפור במקום שנקבר ונטמן רב אחאי בר יאשיה, גער בהם רב אחאי שלא יחפרו במקום זה, הלכו הפועלים וסיפרו לרב נחמן את המאורע, הלך רב נחמן בעצמו אל המקום הזה, ואמר לו מי הוא אדוני? ענה לו אני אחאי בר יאשיה, אמר לו רב נחמן וכי לא כך אמר רב מרי, עתידים צדיקים שיהיו עפר ואני רואה שיש בכבודו ממשות שמדבר עמי, ענה לו רב אחאי ומי הוא רב מרי שאיני יודע אותו ואיני חש לדבריו, אמר לו רב נחמן והרי הכתוב אומר "וישוב העפר על הארץ כשהיה" (קהלת י"ב - ז) ענה לו רב אחאי אם למדת קהלת לא למדת משלי שכתוב במשלי (י"ד - ל) "ורקב עצמות קנאה" כל מי שיש לו קנאה בלבו עצמותיו מרקיבים, כל שאין לו קנאה בלבו אין עצמותיו מרקיבים, אחזו ומששו רב נחמן וראה שיש בו ממשות, אמר לו רב נחמן יקום אדוני וילך לביתו, ענה לו רב אחאי הכתוב אומר (יחזקאל ל' י"ג) "וידעתם כי אני ה' בפתחי את קברותיכם" אין לנו רשות לעלות מהקבר עד שהקב"ה יעלנו, שאל אותו רב נחמן והרי כתוב (בראשית ג' - י"ט) "כי עפר אתה ואל עפר תשוב", ענה לו רב אחאי זה יהיה שעה אחת קודם תחיית המתים.

(שבת ק"ב)

פרשת השבוע

ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר (ג' - כ"ג)

אחד מגדולי תלמידיו של הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זיע"א היה הרה"ק רבי דוב בעריש מאלעסק זיע"א שהיה איש פלא וסגני נהור. בתחילה בהיותם בנעסכיו היו חברים, וכשזרח אורו של הסטרעליסקער הכניע את עצמו רבי דוב בעריש לפניו לגמרי, ונסע מידי פעם לסטרעליסק כחסיד של רבו הגדול. פעם שבת השרף מסטרעליסק בטאפרוב, ורבי בעריש נסע אליו, בעת שהיטב ליד שולחנו הטהור של רבו, אמר לו השרף: הרב מאלעסק אמור דבר תורה, אבל מבלי לחשוב ולהתכוון תחילה, פתח רבי דוב בעריש ואמר: כתיב "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר", כלומר, בכדי לאמר בעת ההוא ללא כל הכנה מקודם, צריכים תחילה להתחנן אל ה' יתברך. ושייב רבו את הדברים.

ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם (ה' - א')

אחד מחסידי הרה"ק מקאזמיר זיע"א השתוקק פעם אחת להיות אצל רבו על שבת קודש וכיון שלא היו לו מעות להוצאות הדרך, מכר את הספר "מדרש רבה" שהיה לו,

בדרך נסיעתו עגמה עליו נפשו מאד על שלא יהיה לו המדרש ללמוד בו עוד, כשהגיע אל פתח רבו הק' לקבלת שלום, קדמו רבו ואמר לו: **לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה.**

ומשלם לשנאי (ד' - י') וברש"י, משלם

לו גמולו הטוב כדי להאבידו מן

העולם הבא

מסופר: הרה"ק מקאצק זיע"א הלך פעם לרבו הרה"ק רבי ש"ב מפרשיסחא זיע"א, באמצע הדרך עצרה לידו כרכרה מפוארת ובתוכה ישב עשיר שבנעוריו היה חברו, וברבות הימים ירד מהדרך ר"ל, העשיר הזמין את הרה"ק מקאצק לישב עמו בעגלה, קיבל הצדיק את הזמנתו ונסעו יחדיו, ישבו ושוחח ביניהם דברי חכמה ומוסר, ובתוך הדברים שאל אותו הרבי מקאצק: "איפה הוא העולם הזה שלך?" שחק העשיר ואמר: וכי אינו רואה? יש לי כל טוב בבית ובשדה וכל סגולות מלכים לי. השיב לו הצדיק: זהו העולם הבא שלך, אבל אני שואל אותך, היכן הוא העולם הזה שלך? נכנסו הדברים ללבו של העשיר, ונעשה בעל תשובה גמור.

זמני השבת

זמני יציאת השבת:

ירושלים: 8:25 ת"א: 8:27 ר"ת: 9:01

פרשת ואתחנן-נחמו

זמני כניסת השבת:

ירושלים: 7:09 ת"א: 7:24

רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום

מעשה היה בירושלים, באדם אחד ושמו אברהם והיתה מלאכתו חרש עץ, ועבד עבודתו ביושר ובאמונה וידיו היו נקיות וטהורות מכל שמץ גזל ואונאה שקר ותרמית, ויברך ה' את מעשה ידיו ויעש חיל ויקבץ עושר רב, והיה בעל צדקה גדול, פיזר נתן לאביונים ויהודים רעבים הכניס לביתו לאכילה שתיה ולינה, ויתהלך במישרים, ויהי היום ויסע אברהם וכל בני ביתו לעיר אחרת לבקר את דודו, בשכונתו גר איש בליעל, ובראותו שכל משפחתו של ר' אברהם נסעו והבית ריק, התגנב לתוכו, חיפש בביתו וימצא את שקלי הזהב אשר אסף אברהם ביגיע כפו, ויקחם ולא השאיר שריד, ויברח מהר מן העיר, כשחזר אברהם לביתו וירא את אשר נעשה לו, ויבך תמרורים, וידרוש ויחקור אחרי עקבות הגנב, ולא עלה בידו, והגנב ברח בליל הגניבה לכוון עין גדי להטמין שם את השלל, אך בדרך היתה יד ה' בו לשלם לו כרשעתו, ותקפה אותו מחלה קשה ויפול ארצה ויתעלף, ומאחר ולא נמצא שם איש להקימו, נפל שדוד וימת, וצרורות הזהובים בחיקו.

ויהי בבקר וילך בחור מיושבי הכפר ואפרים שמו, והוא בן יחיד לאביו הזקן, וימצא איש מוטל מת, ויכרה לו קבר כדין מת מצוה, וימצא את צרורות הזהב בחיקו ויקח אותן לעצמו, ויהי בלילה ויחלום אפרים לאמר, "אל תיגע בממון הזה כי לא עמלת בו ולא שלך הוא, כי האיש אשר מצאת אצלו הממון גנב אותו מיד איש נאמן, ועתה השב הכסף ליד בעליו". ויקץ אפרים והנה חלום, ויאמר בלבו, "חלומות שווא ידברו" ולא שת לבו אליו, וינחם את לבו ויאמר אנכי לא גזלתי מידי בעליו.

באותם ימים חלה אביו של אפרים את חוליו ונטה למות, ובבואו אפרים אל בית אביו, נכנס לגינתו, וירא שם עץ אחד נבוב וחלול, וישם בתוך העץ את צרורות הזהב אשר מצא, ואת הפתח סתם היטב, באופן שלא ירגישו בו. באותו יום נפטר אביו, ויעש אפרים לאביו אבל שבעת ימים כנהוג, בתוך ימי אבלו התקדרו שמי עין גדי בעבים, רוחות עזות נשבו בחזקה, ומטר סוחף ניתך ארצה, עד אשר נעקרו הרבה עצים מגינתו של אפרים, וגם אותו עץ נבוב נשבר

ונפל לרשות הרבים. וימצא איש את העץ הנבוב ויאמר, טוב הוא למלאכה, אקחנו לירושלים ואמכרנו לחרש עץ, כשהגיע לירושלים הציע את העץ לאברהם, ויקנהו אברהם חרש העצים בכסף מלא, ויהי כאשר נסר אברהם את העץ, והנה כל צרור כספו הגנוב מוטמן בתוכו, אחד מהם לא נעדר, ויודה לה' על טובו וחסדו.

לאחר שקם אפרים מאבלו בא לגן הבית לקחת כמה מהצרורות שהטמין, וירא כי הגן נשחת כולו והאוצר איננו, ויתעצב אל לבו וייצר לו מאד, ואם זה לא הספיק לו, אז לאחר אותו מעשה ירד אפרים מנכסיו עד מאד, ויעל לירושלים למצוא עבודה ולהתפרנס, ויעבור על יד בית אברהם חרש העץ, ויתייצב לפניו ויבקש ממנו להתקבל אצלו לעבודה, ויען אברהם, טוב הדבר, שב בביתי ועסוק במלאכתי, וכל מחסורך עלי.

ויספר אברהם לאפרים את כל הנפלאות אשר עשה לו השם יתברך בחסדו הגדול, כי השיב לו ממנו הגנוב באורח פלא, ואפרים הרגיש בדבר והבין שזה העץ שהיה בגינת אביו, וישאל את אברהם: האם מהעץ הנבוב קיבלת חזרה את כספך? וישתומם אברהם מאד ויען: מאין אתה יודע את סודי, הרי את דבר העץ לא גילה עדיין לשום אדם, ויען אפרים ויאמר: כספך כבר היה בידי, ויספר לו את כל הקורות עמו, והוא אשר הטמין אותו בתוך העץ, ויאמר אברהם לאפרים: אמנם הממון הזה שלי הוא, ברם על ידך ניצל מיד הגנב, ועתה אני רוצה לתת לך חלק ממנו, וימאן אפרים ויאמר: לא אקח ממך מאומה ולא אגע בו, כי לא שלי הוא, וכבר יסור יסרני ה' על שחמדתי אותו, עד שהגעתי עד פת לחם, ויפצר בו אברהם מאד, ולא אבה אפרים לשמוע. ויהי היום ואברהם עמד להשיא את בנו, וירא אפרים ויבין, כי העבודה תושבת בכל שבעת ימי המשתה, על כן אמר לנצל את אותם הימים לילך ולבקר את משפחתו בעין גדי, ויבקש רשות מאת אדונו לנסוע לביתו, ויאמר אברהם לאשתו, אפי נא לאפרים חלה יפה לדרך, ותשימי בתוכה מאה דינרי זהב, ותעש אשתו כן, ותיתן את החלה לאפרים צידה לדרך. ויפרד אפרים מבית אברהם וילך לדרכו.

משל ונמשל

לזכור שאנחנו בני מלכים

משל היה מלך אחד שהיה לו בן יחיד והבן סר מהדרך הטובה, וכמה שהיה אביו המלך מוכיחו לא הועילו דבריו, פעם אחת כעס עליו המלך כעס גדול והוציאו מביתו וגרשו למרחקים וזרקו במדבר שמם, והנה הבן ראה את עצמו שנמצא במדבר שומם ואין לו לא לחם ולא מים, לא בגד ולא בית. הרגיש הוא בצערו הגדול והיה הולך ובוכה באותו מדבר ואינו יודע להיכן הוא הולך, והרעבון והצימאון הציקו לו מאד, לאחר שלשה ימים הגיע הבן לכפר אחד ודפק על דלת אחד הבתים, יצא משם זקן אחד ושאל אותו לחפצו אמר לו שהוא רעב ושירחם עליו ויתן לו מה לאכול, שאל אותו הזקן מה תתן לי בתמורה לאכילה ושתייה? השיב לו הבן אין לי מאומה אלא אם תתן לי לחם לאכול אעבוד אצלך בחנם, תיכף קיבלו הזקן והנער החל לעבוד אצלו, לאחר זמן קצר שכח הנער שהוא בן מלך.

לאחר כמה שנים מת אותו כפרי זקן, והיה לו בן אחד שהיה בליעל ואכזר גדול, והוא היה לוחץ את בן המלך בעבודה קשה וביסורים נוראים, עד שבן המלך קץ בחייו וביקש את נפשו למות, באותו זמן בא למלך געגועים על בנו, קרא המלך ליועציו ומשרתיו לקום ולחפש את בנו האובד, תיכף קם המלך עם פמלייתו והיו מהלכים ממקום למקום, ובכל מקום שנכנסו היו מכריזים שכל מי שיש לו דין ודברים עם חברו, או עבד עם אדונו, או שיש לו בקשה מהמלך, יגש אליהם ויפתרו לו את כל בעיותיו, וכך הלכו ממקום למקום, עד שהגיעו לאותו כפר שכן המלך נמצא שם, כששמע בן המלך את הכרוז, הלך גם הוא לפני המלך ופמלייתו, וכשבא לפני המלך הסתכל בו המלך והכירו, ושאל אותו המלך מה בקשתו, סיפר לו שהוא עובד אצל כפרי אחד, ובזמן שאביו הזקן היה חי היה נותן לו לחם חוקו, ועתה אפילו לחם צר ומים לחץ אינו מקבל, ועל כן אדוני המלך אבקש ממך לדבר אתו שיתן לי לחם לאכול ולא יצער אותי, כששמע המלך את דברי בנו לא יכל להתאפק ובכה בדמעות שליש ואמר לבנו, בני, בני, האם שכחת בן מי אתה, והרי במקום שתבקש לחם לאכול תבקש לחזור לבית אביך וממילא יהיו לך את כל הטובות שבעולם.

הנמשל אנשים בוכים על לחם ועל פרנסה וגו', ואומר להם השם יתברך במקום לבכות על המחיה ועל הכלכלה, תבכו ותבקשו לחזור לאביכם שבשמים ותבכו על גלות השכינה, ואז אבנה לכם את בית המקדש, וממילא יהיו לכם כל הטובות שבעולם.

(אהבת חיים)

בהגיע אפרים אל גבול העיר, ניגש פקיד הגבול לחפש באמתחתו כנהוג, ובראותו את החלה היפה מצאה חן בעיניו, ויקנה אותה מיד אפרים. והנה בימים ההם היה המנהג אצל בני ישראל, שכל אחד מהקרואים לחתונה או לשמחה במשפחה, יביא עמו לבעל השמחה אוכל ומשקה ומיני מרקחת וכדומה, ואותו פקיד שהיה בין המוזמנים לחתונת בנו של אברהם, הגיע והביא את אותה החלה לאברהם, ויתפלא אברהם ויאמר: אצבע אלקים היא, וישמור את החלה עד שוב אפרים לעבודתו.

ככלות ימי המשתה שב אפרים למלאכתו בבית אברהם, וישמח לקראתו וישאל לו לשלום משפחתו, ואם אכל את החלה אשר נתן לו, ויספר לו אפרים כי פקיד הגבול חמד את החלה וקנה אותה מידו, עתה גילה לו אברהם כי הושבה החלה לידו, ויביא אותה לפניו ויקח סכין ויבצענה, והנה נפלו מתוכה דינרי זהב, ויעמוד אפרים כנדהם ולא ידע את נפשו, ויאמר לו אברהם: כלתה נפשי להשיב לך חלק מכספי, ואתה סירבת לקחת, ואצוה לאפות חלה ואשים בתוכה דינרי זהב, למען תמצאם ותיקח אותם לביתך, ומה מפליא הדבר כי שוב הושב כספי אלי.

ולאברהם היתה בת בעלת לב טוב ונפש עדינה, ותגיע לעת דודים, באחד הימים קרא אברהם לאפרים ויאמר לו: מצאת חן בעיני כי ישר אתה ותמים דרך, ורואה אני כי אתה האיש אשר הוכיח ה' לקחת בתי לאשה, וגם חלק מנחלתי, ויקח אפרים את בת אדונו לאשה, ואברהם נתן לו שליש מרכושו ויראו חיים וברכה בקרב הארץ.

ממעשה נפלא זה יכיר האדם את נפלאות השגחת ה' יתברך מסובב כל הסיבות, וברצות ה' דרכי איש שומר כל עצמותיו וממונו מכל מעוול וחומס, וגם אם גוזלים אותו ועושקים ממונו מחזירים אליו שנית אף בסיבות רחוקות אשר אינם מצטיירות בשכל אנוש, כי "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום", "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'".

(עוד יוסף חי פר' תבא הו"ד בס' קנאת איש מרעהו)

צ'ין אדם לחברו

ואהבת לרעך כמוך

הרה"ק רבי שמואל מקאמינקא זיע"א היה בעל יסורים גדול, ושלח אל הרה"ק מרוזין שיתפלל עליו, אמר על כך הרבי מרוזין, מה אעשה לו, שאהבת ישראל שלו גדולה יותר מאהבת עצמו. "ואהבת לרעך" שלו גדול מ"כמוך", ולכן יש לו את היסורים של כל אחד ואחד מישראל.

אהבה עם כל המומים והפגמים

שכן ובחברין

הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א, היה אומר, "ואהבת לרעך כמוך" בדוק את עצמך טוב, ובוודאי תמצא שיש בך מומים ופגמים לרוב, ואף על פי כן למרות כל זאת אתה אוהב את עצמך, כך עליך לאהוב גם את רעך, על אף כל המומים והפגמים שאתה מוצא בו אהבה בלתי מוגבלת.

כאבו של אוהב ישראל על כוח

הסבל של ישראל

הרה"ק מאפטא שהיה מכונה "אוהב ישראל" וגם היה כך חותם את שמו, היה כואב כאבם של ישראל, מסופר: פעם אחת בכה בכי מר מאין הפוגה, ולא היו יכולים בני ביתו להרגיעו, והנה נודמן לביתו הרה"ק רבי זושא מהאניפולי זיע"א, סיפרו לו בני הבית המעשה, וביקשו ממנו לילך ולהרגיעו, נכנס ר' זושא אצל

ה"אוהב ישראל" ואמר לו: בכייה זו על מה? אמר לו הצדיק: ר' זושא, ר' זושא, כשאני מהרהר בצרות של בני ישראל וייסוריהם שיסבלו קודם ביאת המשיח, איך לא אבכה? אמר לו ר' זושא, והלא אמרו בזוהר הקדוש (פרשת בלק קצ"ט) שהקב"ה לא ישלח ייסורים אלא עד מידה שיכולים לסבול, התחיל "האוהב ישראל" בוכה מחדש וזועק בקול מר: האם יודע ר' זושא, כמה איש יהודי מסוגל לסבול?.

גם המלח יכול להפוך למתוק

באחד מביקוריו של הרה"ק בעל ה"אהבת ישראל" מויזניץ זיע"א בוילחוביץ הוא התאכסן אצל אחד מחסידיו, בבוקר בסיימו לומר תהלים הוגשה לפניו כוס קפה, הרבי לגם ממנה והניחה, בחש בכפית ושוב לגם ממנה, כך עשה שלש פעמים, את השיריים חטף אחד הנוכחים, וכאשר לגם מעט, הוא עיוות את פניו וחיש יצא למטבח, ונתן לבעלת הבית לטעום מהקפה וזו נחרדה מאד, בעמדה על טעותה ששמה מלח במקום סוכר, לצערה לא היה קץ. כאשר התכונן הרבי לצאת מהבית נעמדה בדרכו ופרצה בבכי בבקשה שיסלח לה על מה שעשתה. ה"אהבת ישראל" הרגיע אותה באומרו שלא קרה מאומה והפטיר: "אם יש רצון - אזי גם המלח הוא מתוק"

תלולא דצדקיא

יום שבת קודש י"ד מנ"א

הרה"ק רבי צבי הירש מליסקא ב"ר אהרן (אך פרי תבואה - תרל"ד)

יום ראשון ט"ז מנ"א

הרה"ק רבי מאיר נתן ב"ר חיים האלברשטאם מצאנו (תרט"ו)
הרה"ק רבי אשר (השני) מקארלין ב"ר אהרן מסטאלין (תרל"ג)
הרה"ק רבי יעקב מראדזין ב"ר מרדכי יוסף (תרל"ח)

יום שני ט"ז מנ"א

הרה"ק רבי מנחם מענדל מטארנא אב"ד סטריוב (תלמיד ה"חווה" - תקצ"א)

יום שלישי ט"ז מנ"א

הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפינטשוב ב"ר בנימין זאב יעקב (תקפ"ד)
הרה"ק רבי שמואל מאפטא (תלמיד ה"חווה") ב"ר נפתלי הירש (ת"ר)
הרה"ק רבי שלמה חיים פערלאוו מקודניא ב"ר אהרן (תכ"ב)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרמאות

וברחמים גדולים אקבצך

אמר הגאון רבי יחזקאל סרנא זיע"א: הנביא אומר (ישעיה ד' - ז') "ברגע קטן עזבתיך וברחמים גדולים אקבצך", האם "רגע קטן" הוא זה? שני בתי המקדש חרבו, דרך כל מסע היסורים של העם היהודי, בשנות האינקוויזיציה, הפוגרומים האימים, מסעי הצלב, ההרג והזוועה, תקופת השואה וכל מה שעבר ועובר עלינו עד היום - כל זה ניכלל ב"רגע קטן"? כיצד אפשר להבין זאת? אולם השיב הגאון: אם לזה יקרא "רגע קטן" אזי שוו בנפשכם כיצד תיראה ההבטחה של "וברחמים גדולים אקבצך"

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב
מכל החברות 052-7655-222

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-714471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

נדבת הר"ר מרדכי שלמה הומינר הי"ד
לרגל אירוסיו בנו החה"ח זלמן חיים
יזכו לתענוג ונחת מכל יוצ"ח, אמן.